

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

23.06.2025

протокол № 09, п. 11

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 23.06.2025 № 120

СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА АНГЛОМОВНИХ КРАЇН /

MODERN LITERATURE OF ENGLISH-SPEAKING COUNTRIES

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«магістр» /	«master»
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» /	«Culture, Arts and Humanities»
Спеціальність	B11 «Філологія» /	«Philology»
Спеціалізація	B11. 041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» /	«Germanic Languages and Literatures (Including Translation), First Foreign Language – English»
Освітня програма	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» /	«Germanic Languages and Literatures (Including Translation), First Foreign Language – English»

Вінниця 2025

Розробник: Ткачук Тетяна, кандидат філологічних наук, доцент

Гарант освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська » - Іваницька Наталя, доктор філологічних, професор

Обговорено та схвалено:

на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу від 30.05.2025,
протокол № 05;

на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету від 12.06.2025,
протокол № 06 .

Рецензенти:

Терещенко Лілія, кандидат філологічних наук, доцент.

Сирко Ірина, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри практики еанглійської мови і методики її навчання Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка.

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 27.06.2025 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,16.

Обл.-вид. арк. 0,94. Тираж 2. Зам. № 357.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення освітнього компонента.

Метою освітнього компонента є формування у здобувачів лінгвістичної, комунікативної та соціокультурної компетентностей на основі аналізу сучасних художніх текстів англомовних авторів; розуміння закономірностей літературного процесу у Великій Британії та інших англомовних країнах; опанування літературознавчого інструментарію для осмислення творів у контексті сучасних філософських і культурних концепцій. Освітній компонент передбачає ознайомлення з основними тематичними й естетичними домінантами сучасної англомовної літератури; вивчення ключових постатей літературного процесу XX–XXI століть; розвиток умінь застосовувати літературно-критичну термінологію та інтерпретувати художні тексти; формування критичного мислення і здатності до самостійної наукової оцінки літературних явищ; аналітичне осмислення творів крізь призму новітніх літературознавчих підходів; усвідомлення цінності літературної спадщини сучасних авторів для культури, освіти та особистісного розвитку.

Результати вивчення освітнього компонента, його місце в освітньому процесі.

Результатом вивчення освітнього компонента «Сучасна література англомовних країн» для освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

- фахові (спеціальні) компетентності:

СК. 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання зі філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

СК 9. Здатність використовувати сучасні комунікативні та перекладацькі стратегії для забезпечення ефективної міжкультурної комунікації.

Програмні результати навчання здобувачів з освітнього компонента «Сучасна література англomовних країн» полягають:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науковопрофесійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з мовознавства для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

ПРН 18. Застосовувати сучасні комунікативні та перекладацькі стратегії для ефективної міжкультурної взаємодії, враховуючи лінгвістичні, соціокультурні та прагматичні особливості мовного середовища, використовувати цифрові інструменти для міжмовної комунікації та дослідницької роботи.

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, базується на вивченні таких обов'язкових освітніх компонентів, як «Методологія філологічних досліджень», «Міжкультурна комунікація і переклад».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з освітнього компоненту, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом НПП виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 17.06.2024 № 08 (зі змінами від 25.11.2024, протокол № 12).

Згідно з цим же Положенням здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися із заявою на ім'я директора з проханням апеляційного перегляду оцінки.

**Обсяг освітнього компонента в кредитах та його розподіл
(тематичний план)**

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практ. заняття			самостійна робота здобувачів
Тема 1. Загальна характеристика англійської літератури ХХ–ХХІ століть	11	2	2	7		5
Тема 1.1. Еволюція англійської літератури ХХ–ХХІ століть. Напрями, теми, представники.	2	2				
Тема 1.2. Стилiстичні пошуки та художні інновації в англійській літературі ХХ–ХХІ століть.	9		2	7	ТЕ, П, В	5
Тема 2. Своєрідність англійського модернізму.	29	2	6	21		17
Тема 2.1. Естетика модернізму в англійській літературі та мистецтві першої половини ХХ ст.	2	2				
Тема 2.2. Основні жанрові прояви модернізму в англійській літературі першої половини ХХ століття.	9		2	7	ПЗ, РМГ, В, Т	5
Тема 2.3. Вірджинія Вулф. Модерністська естетика і літературна спадщина.	9		2	7	П, ВПЗ, УД, РМГ	6
Тема 2.4. Життєвий і творчий шлях Майкла Каннінгема. Аналіз роману «Години» у контексті модерністської традиції.	9		2	7	Д, РГ, УД	6
Тема 3. Жанр антиутопії в англійській літературі першої половини ХХ ст.	20	2	4	14		12
Тема 3.1. Утопія й антиутопія у світовій культурі. Літературний канон і візуальні інтерпретації.	2	2				
Тема 3.2. Джордж Орвелл і формування жанру антиутопії. Ідейне підґрунтя роману «1984».	9		2	7	ПЗ, РМГ, В, Д	6
Тема 3.3. Філософія майбутнього в творчості Олдоса Гакслі. Аналіз роману «Який чудесний світ новий».	9		2	7	П, ВПЗ, В, ТЕ	6
Тема 4. Британська фантастика та фентезі.	20	2	4	14		11

Тема 4.1. Фантастика і фентезі як жанри англійської літератури: ознаки, розвиток, ключові автори.	2	2				
Тема 4.2. Жанровий синтез у романі Девіда Мітчелла «Хмарний атлас».	9		2	7	ТЕ, УД, Д	6
Тема 4.3. Сучасне англійське фентезі. Історичний розвиток і сучасні трансформації.	9		2	7	П, ВПЗ, РГ	5
Тема 5. Інтелектуальний роман та роман виховання у британській літературі	20	2	4	14		11
Тема 5.1. Жанрова еволюція інтелектуального роману та роману виховання у світовій і англійській літературі.	2	2				
Тема 5.2. Формування особистості в екстремальних умовах. Жанровий аналіз роману «Володар мух» Вільяма Голдінга.	9		2	7	РМГ, РГ, УД, ВПЗ	6
Тема 5.3. Ієн Бенкс. Роман «Осина фабрика» як трансформація жанру роману виховання у сучасній англійській літературі.	9		2	7	ПЗ, Т, Д	5
Тема 6. Нобелівський контекст англійської літератури	20	2	4	14		11
Тема 6.1. Нобелівська премія з літератури.	2	2				
Тема 6.2. Британські нобелівські лауреати. Традиції, теми, стильові особливості	9		2	7	Д, П, В	5
Тема 6.3. Творчість Кадзуо Ішігуро. Роман «Не відпускай мене» у контексті сучасної англомовної прози.	9		2	7	РМГ, ВПЗ, УД, ПЗ	6
Тема 7. Британський постмодернізм	20	2	4	14		11
Тема 7.1. Постмодернізм у мистецтві та літературі. Особливості прояву в британському культурному просторі	2	2				
Тема 7.2. Постмодерністські стратегії в романах Джона Фаулза «Жінка французького лейтенанта» і «Колекціонер»	9		2	7	ТЕ, В, РГ, РМГ	6
Тема 7.3. Проблема особистості та морального вибору у прозі Грем Гріна, Вільяма Голдінга та Айріс Мердок.	9		2	7	Т, В, ВПЗ, УД	5

Тема 8. Мультикультуралізм в англійській літературі ХХІ ст.	20	2	4	14		10
Тема 8.1. Британська модель мультикультуралізму. Витоки, ознаки та постколоніальний дискурс в англійській літературі.	2	2				
Тема 8.2. Британський мультикультуралізм у романах В. Найпола та Салмана Рудші. Моделі світу і культурні ідентичності	9		2	7	П, ТЕ, В	5
Тема 8.3. Гібридна ідентичність у сучасному британському романі. Аналіз творчості Ханіфа Курейші на прикладі роману «Будда з передмістя»	9		2	7	ВПЗ, Д, Т, РМГ	5
Індивідуальне завдання	20			20	ІЗ	12
Разом	180 / 6	16	32	132		100
Підсумковий контроль	Екзамен					

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

ВПЗ – виконання практичних завдань – 1 бал

ПЗ – письмове завдання – 2 бали

В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал

УД – участь у дискусії – 2 бали

Т – тестування – 1 бал

РГ – рольова гра – 2 бали

ТЕ – твори-есе – 2 бали

РМГ – робота в малих групах – 1 бал

Д – доповідь – 2 бали

П – презентація – 2 бали

ІЗ – індивідуальне завдання – 12 балів як сума балів за виконання таких видів завдань:

- підготовка проєктів на розвиток softskills – 5 балів;

- участь у наукових заходах – 5 балів;

- розробка інтерактивного завдання – 2 бали.

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Зміст освітнього компонента.

Тема 1. Загальна характеристика англійської літератури XX–XXI століть

Еволюція англійської літератури XX–XXI століть. Напрями, теми, представники. Стилiстичні пошуки та художні інновації в англійській літературі XX–XXI століть.

Тема 2. Своєрідність англійського модернізму

Естетика модернізму в англійській літературі та мистецтві першої половини XX ст. Основні жанрові прояви модернізму в англійській літературі першої половини XX століття. Вірджинія Вулф. Модерністська естетика і літературна спадщина. Життєвий і творчий шлях Майкла Каннінгема. Аналіз роману «Години» у контексті модерністської традиції.

Тема 3. Жанр антиутопії в англійській літературі першої половини XX ст.

Утопія й антиутопія у світовій культурі. Літературний канон і візуальні інтерпретації. Джордж Орвелл і формування жанру антиутопії. Ідейне підґрунтя роману «1984». Філософія майбутнього в творчості Олдоса Гакслі. Аналіз роману «Який чудесний світ новий».

Тема 4. Британська фантастика та фентезі

Фантастика і фентезі як жанри англійської літератури: ознаки, розвиток, ключові автори. Жанровий синтез у романі Девіда Мітчелла «Хмарний атлас». Сучасне англійське фентезі. Історичний розвиток і сучасні трансформації.

Тема 5. Інтелектуальний роман та роман виховання у британській літературі

Жанрова еволюція інтелектуального роману та роману виховання у світовій і англійській літературі. Формування особистості в екстремальних умовах. Жанровий аналіз роману «Володар мух» Вільяма Голдінга. Ієн Бенкс. Роман «Осина фабрика» як трансформація жанру роману виховання у сучасній англійській літературі.

Тема 6. Нобелівський контекст англійської літератури

Нобелівська премія з літератури. Британські нобелівські лауреати. Традиції, теми, стильові особливості. Творчість Кадзуо Ішігуро. Роман «Не відпускай мене» у контексті сучасної англомовної прози.

Тема 7. Британський постмодернізм

Постмодернізм у мистецтві та літературі. Особливості прояву в британському культурному просторі. Постмодерністські стратегії в романах Джона Фаулза «Жінка французького лейтенанта» і «Колекціонер». Проблема особистості та морального вибору у прозі Грема Гріна, Вільяма Голдінга та Айріс Мердок.

Тема 8. Мультикультуралізм в англійській літературі ХХІ ст.

Британська модель мультикультуралізму. Витоки, ознаки та постколоніальний дискурс в англійській літературі. Британський мультикультуралізм у романах В. Найпола та Салмана Рудші. Моделі світу і культурні ідентичності. Гібридна ідентичність у сучасному британському романі. Аналіз творчості Ханіфа Курейші на прикладі роману «Будда з передмістя».

Структура освітнього компонента

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год
1	2	3
Називати основні етапи розвитку англійської літератури XX–XXI століть, розпізнавати ключові літературні напрями, представників та тематику, пояснювати вплив історико-культурних обставин на формування літературних тенденцій XX–XXI ст., визначати роль художніх інновацій у контексті соціально-культурного розвитку, аргументовано оцінювати внесок окремих авторів у розвиток англійської літератури XX–XXI ст., критично осмислювати актуальність тем і художніх стратегій у сучасному літературному процесі	Тема 1. Загальна характеристика англійської літератури XX–XXI століть Тема 1.1. Еволюція англійської літератури XX–XXI століть. Напрями, теми, представники Лекція № 1. План лекції. 1. Основні етапи розвитку англійської літератури XX–XXI століть. Історико-культурні передумови. 2. Літературні напрями та течії. 3. Ключові теми та проблематика. 4. Визначні представники англійської літератури XX–XXI століть. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Додаткові: 8, 9, 10, 19. Інтернет-ресурси: 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Опрацювання та доповнення матеріалу лекційного заняття. 2. Підготовка таблиці періодизації англійської літератури XX–XXI століть. 3. Есе (на вибір): «Які теми формують сучасну англійську літературу?», «Літературна мозаїка XXI століття: змішання стилів і голосів». 4. Презентація: 10 знакових імен англійської літератури XX–XXI століть (з короткою анотацією творчості).	7
	Тема 1.2. Стилiстичні пошуки та художні інновації в англійській літературі XX–XXI століть Практичне заняття № 1 1. Основні фактори, що сприяли появі стилістичних інновацій в англійській літературі XX–XXI століть. 2. Художні інновації: потік свідомості, фрагментація, інтертекстуальність, символізм, міфологічні мотиви. 3. Особливості художніх прийомів у творах англійських письменників модерністської та постмодерністської доби. 4. Вплив стилістичних пошуків на розвиток літератури та формування сучасних літературних трендів.	2
Пояснювати суть і специфіку модернізму як культурного та літературного явища, визначати ключові риси модернізму в	Тема 2. Своєрідність англійського модернізму Тема 2.1. Естетика модернізму в англійській літературі та мистецтві першої половини XX ст. Лекція № 2. План лекції. 1. Модернізм у мистецтві.	2

мистецтві та літературі першої половини XX століття, класифікувати основні напрями англійського модернізму, характеризувати основні етапи розвитку англійської літератури цього періоду, аналізувати ідейно-тематичне наповнення модерністських творів, систему образів, художні засоби, інтерпретувати стильові та жанрові особливості творів англійських модерністів	2. Англійська література першої половини XX ст. 3. Поезія. Проза. 4. Драматургія. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Додаткові: 14, 15, 17, 22. Інтернет-ресурси: 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.	
	Самостійна робота здобувачів. 1. Опрацювання та доповнення матеріалу лекційного заняття. 2. Постери на теми: «Англійська модерністська проза», «Англійська модерністська поезія», «Англійська модерністська драма». 3. SWOT-аналіз головних героїв роману Майкла Каннінгема «Години». 4. Письмові відповіді на питання: «Місіс Деллоуей» як «найбільш джойсівський роман Вулф»: потік свідомості у творі, заперечення його надмірності у Джойса. Опис блукання Лондоном протягом одного дня світської дами Клариси Деллоуей і Септімуса Сміта. Психологізм роману В.Вулф. 5. Асоціативний куш до поезії «The Man He Killed» by Thomas Hardy.	21
	Тема 2.2. Вірджинія Вулф. Модерністська естетика і літературна спадщина Практичне заняття № 2 1. Штрихи до біографії Вірджинії Вулф. 2. Риси модернізму у творчості Вірджинії Вулф. 3. Роман «Місіс Деллоуей». 4. Роман «Флаш». 5. Есе Вірджинії Вулф «Власний простір».	2
	Тема 2.3. Життєвий і творчий шлях Майкла Каннінгема. Аналіз роману «Години» у контексті модерністської традиції Практичне заняття № 3 1. Життєпис Майкла Каннінгема. 2. Огляд творчості. 3. Роман Майкла Каннінгема «Години».	2
	Тема 2.4. Образність, стиль і техніки англійського модернізму. Поезія, проза, драматургія Практичне заняття № 4 1. Модерністські техніки в англійській поезії першої половини XX століття. 2. Особливості модерністської прози. 3. Англійська модерністська драматургія. 4. Порівняльний аналіз жанрових особливостей модернізму в поезії, прозі та драмі.	2
Визначати та зіставляти поняття «утопія» та «антиутопія»; досліджувати причини становлення жанру антиутопії;	Тема 3. Жанр антиутопії в англійській літературі першої половини XX ст. Тема 3.1. Утопія й антиутопія у світовій культурі. Літературний канон і візуальні інтерпретації Лекція № 3. План лекції. 1. Утопія у світовій літературі. Утопія в англійській літературі.	2

перелічувати основні спільні та відмінні риси утопії та антиутопії ; інтерпретувати витоки, формування та розвиток жанру антиутопії в західноєвропейському та американському кінематографі; застосовувати літературний аналіз художніх текстів різних жанрів; давати висновки, вести дискусію та обговорювати проблеми після ознайомлення з художніми творами; дискутувати стосовно філософсько-етичних проблеми, порушених у творах; висловлювати судження щодо сенсу людського буття, морального вибору людини; робити висновки про значення прочитаних творів для духовного зростання особистості.	2. Антиутопія як жанр. Англійська антиутопія. 3. Утопія та антиутопія у кінематографі. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Додаткові: 9, 13, 26. Інтернет-ресурси: 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.	
	Самостійна робота здобувачів. 1. Опрацювання та доповнення лекційного матеріалу. 2. Діаграма Венна на тему «1984» та «Який чудесний світ новий». 3. Підготувати доповідь на тему «Жанр антиутопії в західноєвропейському та американському кінематографі 1926-1968 років. Джерела, формування, розвиток». 4. Есе на тему: «Концепт «подвійного мислення» як модель виживання і знищення індивідуальності.», «1984» Дж. Орвелла як антиутопія про сучасність.	14
	Тема 3.2. Джордж Орвелл і формування жанру антиутопії. Ідейне підґрунтя роману «1984». Практичне заняття № 5 1. Утопія і антиутопія як жанри. Ключові ознаки та відмінності. 3. Біографія та творчість Джорджа Орвела. 4. Характеристика роману «1984» як дистопії, яка ґрунтується на досвіді тоталітарних держав.	2
	Тема 3.3. Філософія майбутнього у творчості Олдоса Гакслі. Аналіз роману «Який чудесний світ новий» Практичне заняття № 6 1. Інтелектуальний і біографічний контексти творчості Олдоса Гакслі. 2. Тематичні й філософські домінанти прози Гакслі. 3. Роман «Який чудесний світ новий». Жанрова специфіка, ідеї прогресу та дегуманізації.	2
Знати основоположні теоретичні засади фентезі, як літературного жанру; ідентифікувати основні ознаки та відмінність від фантастики; аналізувати та інтерпретувати твори жанру фентезі; перелічувати основні факти життя та творчості видатних письменників; демонструвати їхній	Тема 4. Британська фантастика та фентезі Тема 4.1. Фантастика і фентезі як жанри англійської літератури. Ознаки, розвиток, ключові автори Лекція № 4. План лекції. 1. Фантастика та наукова фантастика. 2. Англійські письменники-фантасти. 3. Фентезі як літературний жанр, його основні ознаки та відмінність від фантастики. 4. Англійське фентезі. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Додаткові: 16, 18, 25. Інтернет-ресурси: 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.	2

внесок в скарбницю світової культури; здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів; окреслювати художню вартість творів, творчо-критично осмислювати їхній зміст, виділяти актуальні ідеї	Самостійна робота здобувачів. 1. Опрацювання та доповнення матеріалу лекції. 2. Порівняльна таблиця з характеристиками фантастики, наукової фантастики та фентезі. 2. Кросворд на тему «Толкін. Фентезі. Твори. 3. Ментальна карта «Хмарний атлас» Девіда Мітчелла. 4. Проєкт «Авторська модель майбутнього». Створення концепції вигаданого світу в жанрі фантастики з коротким письмовим описом. 5. Есе на тему: «Фентезі як втеча від реальності чи глибока форма культурної критики?»	14
	Тема 4.2. Жанровий синтез у романі Девіда Мітчелла «Хмарний атлас» Практичне заняття № 7 1. Структура та жанрові особливості роману «Хмарний атлас». 2. Аналіз ключових світів роману. 3. Жанровий синтез як художній засіб. Функції поєднання різних жанрів у межах єдиної концепції часу, долі та повторюваності.	2
	Тема 4.3. Сучасне англійське фентезі. Історичний розвиток і сучасні трансформації Практичне заняття № 8 1. Ключові риси англійського фентезі. 2. Сучасні тенденції в англійському фентезі. 3. Порівняльний аналіз традиційного і постмодерного фентезі. Деконструкція міфу та жанрова гібридність.	2
	Тема 5. Інтелектуальний роман та роман виховання у британській літературі Тема 5.1. Жанрова еволюція інтелектуального роману та роману виховання у світовій і англійській літературі Лекція № 5. План лекції. 1. Інтелектуальний роман: виникнення та розвиток. 2. Англійський інтелектуальний роман. 3. Роман виховання у літературі. 4. Англійський роман виховання. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Додаткові: 8, 19, 20. Інтернет-ресурси: 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.	2
Аналізувати причини виникнення та розвиток роману виховання; інтерпретувати типи на які поділяється «роман виховання»; окреслювати структурно-семантичні ознаки роману виховання; окреслювати відмінність між інтелектуальним романом та інтелектуалізмом в літературі; ідентифікувати представників інтелектуальної прози; аналізувати ідейно-тематичний зміст,	Самостійна робота здобувачів. 1. Опрацювання та доповнення матеріалу лекції. 2. «Володар мух»: піраміда твору, креативна гра (персонажі). 3. Кросворд за романом «Володар мух». 4. «Осіна Фабрика»: асоціативний куш. 5. Творчий проєкт: написати коротку розповідь у жанрі роману виховання з елементами інтелектуального роману.	14

сюжет, композицію, проблематику художніх творів; характеризувати персонажів творів, стильові особливості прочитаних текстів; аргументувати жанрові ознаки творів	Тема 5.2. Формування особистості в екстремальних умовах. Жанровий аналіз роману «Володар мух» Вільяма Голдінга Практичне заняття № 9 1. Характеристики інтелектуального роману. 2. Головні риси роману виховання. 3. Вільям Голдінг. Штрихи до біографії. 4. Творчість автора. 5. Роман «Володар мух».	2
	Тема 5.3. Ієн Бенкс. Роман «Осина фабрика» як трансформація жанру роману виховання у сучасній англійській літературі Практичне заняття № 10 1. Ієн Бенкс. Життєпис. 2. Творчість автора. 3. Роман виховання «Осина фабрика».	2
Досліджувати історію виникнення Нобелівської премії; ідентифікувати Нобелівських лауреатів британської літератури; інтегрувати міфи стосовно Нобелівської премії; перелічувати основні етапи життя Кадзуо Ішігуро; аналізувати творчість письменника; визначати жанрові особливості творів, що вивчаються; розрізняти художні жанри та течії у процесі дослідження сюжету, композиції, системи образів, принципів мовлення; виокремлювати жанроутворюючі тенденції в межах одного твору.	Тема 6. Нобелівський контекст англійської літератури Тема 6.1. Нобелівська премія з літератури. Лекція № 6. План лекції. 1. Історія виникнення Нобелівської премії. 2. Нобелівська премія з літератури. 3. Нобелівські лауреати британської літератури. 4. Значення Нобелівської премії як культурного індикатора епохи. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Додаткові: 11, 23, 20. Інтернет-ресурси: 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Постер «10 цікавих фактів життєпису Кадзуо Ішігуро» 2. Складання таблиці «Англійські Нобелівської лауреати». 3. Опрацювання книги Кадзуо Ішігуро «Не відпускай мене» за методикою «шести капелюхів, які думають», Едварда де Боно. 4. SWOT-аналіз роману «Не відпускай мене». 5. Творче завдання: написати короткий монолог персонажа з роману від першої особи, який переосмислює своє існування.	14
	Тема 6.2. Британські нобелівські лауреати. Традиції, теми, стильові особливості Практичне заняття № 11 1. Присудження премій та нагород у Великій Британії. 2. Визначні представники британської літератури – нобеліати. Короткі досьє. Відомі представники літератури, їх винагороди та премії. 3. Тематико-стильовий аналіз творів британських нобелівських лауреатів.	2

	Тема 6.3. Творчість Кадзуо Ішігуро. Роман «Не відпускай мене» у контексті сучасної англомовної прози Практичне заняття № 12 1. Кадзуо Ішігуро. Штрихи до біографії та огляд творчого шляху. 2. Жанрові особливості та проблематика роману «Не відпускай мене». 3. Філософські та моральні аспекти роману.	2
Пояснювати різницю між модернізмом та постмодернізмом; визначати головні риси постмодернізму; ілюструвати основні відомості про життя і творчість письменників; окреслювати значення творчості письменників у світовому літературному процесі; застосовувати різноманітні методики аналізу тексту, в тому числі, концептуальний, семіотико-нарративний та герменевтико-стилістичний; застосовувати типові стратегії та тактики для визначення структури, композиції та змісту творів.	Тема 7. Британський постмодернізм Тема 7.1. Постмодернізм у мистецтві та літературі. Особливості прояву в британському культурному просторі Лекція № 7. План лекції. 1. Постмодернізм: визначення, філософські передумови, естетика. Постмодернізм у мистецтві. 2. Постмодернізм у літературі. 3. Особливості британського постмодернізму. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Додаткові: 9, 12, 24. Інтернет-ресурси: 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Есе з теми : «Мистецтво гине у неволі» на матеріалі твору Джона Фаулза «Колекціонер». 2. Кросворд за змістом обраного твору. 3. Постер «10 цікавих фактів життя Фаулза». 4. Креативний проєкт: створення настільної гри або сторітелінгу за мотивами обраного твору.	14
	Тема 7.2. Постмодерністські стратегії в романах Джона Фаулза «Жінка французького лейтенанта» і «Колекціонер» Практичне заняття № 13 1. Дж. Фаулз. Штрихи до портрета (біографія та творчість). 2. Гра з атрибутикою і знаковими текстами вікторіанської доби в романі «Жінка французького лейтенанта». 3. Постмодерністська поетика у романі «Колекціонер»	2
	Тема 7.3. Проблема особистості та морального вибору у прозі Грема Гріна, Вільяма Голдінга та Айріс Мердок Практичне заняття № 14 1. Творчий шлях Грема Гріна та Вільяма Голдінга. Проблематика морального вибору. 2. Тема зла, відповідальності та екзистенційної кризи у творах Гріна, Голдінга та Мердок. 3. Порівняльний аналіз морального вибору в творах трьох авторів.	2
Аналізувати	Тема 8. Мультикультуралізм в англійській літературі XXI ст.	2

соціокультурні й історичні аспекти становлення і розвитку мультикультуралізму; визначати специфіку та природу британського мультикультуралізму, його постколоніальну складову; інтерпретувати понятійно-термінологічний апарат мультикультурного і постколоніального дискурсу; окреслювати головні тенденції в розвитку британської мультикультурної літератури; аналізувати художні твори сучасної британської літератури, виявляючи в них проблематику крос-культурної ідентичності, риси мультикультуралізму; пояснювати специфіку авторської художньої моделі мультикультурного світу; дискутувати щодо питань етнічної та національної ідентичності	Тема 8.1. Британська модель мультикультуралізму. Витоки, ознаки та постколоніальний дискурс в англійській літературі Лекція № 8. План лекції. 1. Британський художній мультикультуралізм: специфіка і природа. 2. Джерела й ознаки мультикультурності в англійській літературі. 3. Постколоніальна складова мультикультурного дискурсу. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Додаткові: 9, 19, 20, 21. Інтернет-ресурси: 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.	
	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Постер «10 цікавих фактів з життя С. Рудші». 3. Ментальна карта до роману «Будда з передмістя». 4. Презентація на тему: «Мультикультурні тенденції в англійській літературі». 5. Порівняльна таблиця з характеристиками мультикультурних стратегій у творах В. Найпола і С. Рушді. 6. Написання короткого есе: «Гібридна ідентичність як пошук себе в глобалізованому світі» на основі роману Курейші.	14
	Тема 8.2. Британський мультикультуралізм у романах В. Найпола та Салмана Рудші. Моделі світу і культурні ідентичності Практичне заняття № 15 1. Художня модель картини світу в романах В. Найпола. 2. Аналіз романної творчості Салмана Рушді в контексті британського мультикультуралізму .	2
	Тема 8.3. Гібридна ідентичність у сучасному британському романі. Аналіз творчості Ханіфа Курейші на прикладі роману «Будда з передмістя» Практичне заняття № 16 1. Проблема національної й культурної ідентичності в сучасному британському романі: поняття «гібридна ідентичність». 2. Художнє осмислення гібридної ідентичності у творчості Ханіфа Курейші. 3. Роман «Будда з передмістя».	2
Індивідуальне завдання:		20
ВСЬОГО:		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Варданян М. В. Світова література XX-XXI століття в англомовному науковому дискурсі : навч. посібник. Кривий Ріг, 2021. 203 с.
2. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гричаник Н.І. Історія зарубіжної літератури XX століття: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 488 с.
3. Деркачова О., Ушевич С. Сучасна англійська література: воркбук. Івано-Франківськ, 2021. 95 с.
4. Кочмар Д. А. Сучасна література англомовних країн: навч. посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська). Рівне: МЕНУ, 2023. 148 с.
5. Кузьменко В.І. Історія зарубіжної літератури XXст.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2017. 504 с.
6. Помазан І. О. Історія зарубіжної літератури XX ст. Х.: Вид-во НУА, 2016. 264 с.
7. Ezekiel L. English Literature: The Twentieth and the Twenty-first centuries. EDTECH, 2019. 234 p.

Додаткові:

8. Дмитренко К.А. Коновалова М.В. Бекетова С.В. Звичайні форми роботи – новий підхід: розвиваємо ключові компетентності. Харків: Основа, 2019. 120 с.
9. Цвірова Т.Д. Зарубіжна література. Тематичні тестові завдання. К.: ЛитРес, 2019. 140 с.
10. Alexander M. A. History of English Literature. Bloomsbury Publishing, 2017. 464 p.
11. Bijl E., Toonder J., Sanders M., Broomans P. Literary Prizes and Cultural Transfer. Barkhuis, 2022. 275 p.
12. De Marco P. Narrative Perspectives and Structures in Postmodern Literature. Pasquale De Marco, 2025. 186 p.
13. Hanson C.F. Memory and Utopian Agency in Utopian/Dystopian Literature. Taylor & Francis, 2020. 218 p.
14. Haffey K. Literary Modernism, Queer Temporality Eddies in Time. Springer International Publishing, 2019. 205 p.
15. Kilner-Johnson A. The Sacred Life of Modernist Literature. Bloomsbury Publishing, 2022. 184 p.
16. Korpua J. The Mythopoeic Code of Tolkien. McFarland, Incorporated, Publishers, 2021. 202 p.
17. Maher A. Reconstructing Modernism. OUP Oxford, 2020. 288 p.
18. Manlove C. The Fantasy Literature of England. Wipf and Stock Publishers, 2020. 230 p.
19. Marucci F. History of English Literature. Peter Lang Ltd, International Academic Publishers, 2019. 672 p.
20. Mazzeno L. W., Norton S. Contemporary American Fiction in the European Classroom: Teaching and Texts. Palgrave Macmillan, 2022. 349 p.

21. Rahbek U. British Multicultural Literature and Superdiversity. Springer International Publishing, 2019. 224 p.
22. Sherry V. The Cambridge History of Modernism. Cambridge University Press, 2022. 963 p.
23. Tenngart P. The Nobel Prize and the Formation of Contemporary World Literature. Bloomsbury Publishing, 2023. 264 p.
24. Tereshchenko L., Tkachuk T. Inner Circles, Goodness, and Lies in «A Word Child» by Iris Murdoch: A Cognitive Facet of Literary Analysis. *Lege Artis. Language yesterday, today, tomorrow*. 2019. Vol. IV. Issue 1. Pp. 241-289.
25. Tkachuk T., Shostak U., Paslavska I. Mirroring of Aesthetic Views in Oscar Wilde's Fairy-Tale Images. *Львівський філологічний часопис*. 2021. № 9. С. 211-216
26. Williams. H. J.R.R. Tolkien's Utopianism and the Classics. Bloomsbury Publishing. 2023. 224 p.

Інтернет-ресурси:

27. <https://alluvium.bacls.org/issues/>
28. <https://www.tandfonline.com/journals/rtp20>
29. <https://www.poetryfoundation.org/poetrymagazine>
30. <https://vseosvita.ua/library/slovník-literaturoznacih-ponat-i-terminiv-53983.html>
31. <https://www.britannica.com/search?query=literature%20of%202020-21>
32. <https://libraryguides.mdc.edu/c.php?g=898731&p=10384737>
33. <https://c21.openlibhums.org/>
34. <https://www.thoughtco.com/british-literary-periods-739034>
35. <https://mc.libguides.com/eng/literaryperiods>